Gemeente Almelo

Raadsvergadering: 13 juli 2023
Registratienummer: R 2307725

De Raad van de Gemeente Almelo:

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

Besluit:

1. De strategische doelen en de monitoring & verantwoording, zoals opgenomen in de perspectiefnota 2024-2027, vast te stellen voor de programma's en leefbare wijken en dorpen.
2. Het geactualiseerde financieel meerjarenperspectief 2024-2027, zoals opgenomen in de perspectiefnota 2024-2027, te hanteren als startpunt voor de programmabegroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027.

Financieel Meerjarenperspectief (FMP)	2024	2025	2026	2027
Begrotingssaldo programmabegroting 2023	**-0,18 V**	**-1,44 V**	**17,62 N**	**17,62 N**
Septembercirculaire 2022	-0,13 V	0,00	-5,25 V	-0,33 V
Decembercirculaire 2022	-0,31 V	-0,13 V	0,00	0,00
Toevoegen jaarschijf 2027	0,00	0,00	0,00	0,98 N
Basisperspectief voor perspectiefnota	**-0,62 V**	**-1,57 V**	**12,37 N**	**18,27 N**
Ontwikkelingen	6,30 N	5,88 N	5,87 N	3,87 N
Dekkingsmaatregelen	-5,68 V	-5,03 V	-5,15 V	-9,69 V
Totaal mutaties perspectiefnota	**0,62 N**	**0,85 N**	**0,72 N**	**-5,82 V**
Geactualiseerd meerjarenperspectief	**0,00 V**	**-0,72 V**	**13,09 N**	**12,45 N**
Waarvan incidentele baten en lasten	0,71 N	0,30 N	0,30 N	0,00
Geactualiseerd structureel meerjarenperspectief	**-0,71 V**	**-1,02 V**	**12,79 N**	**12,45 N**

Bedragen x 1 miljoen euro

3. De uitgangspunten voor het opstellen van de programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027, zoals opgenomen in de perspectiefnota 2024-2027 vast te stellen.

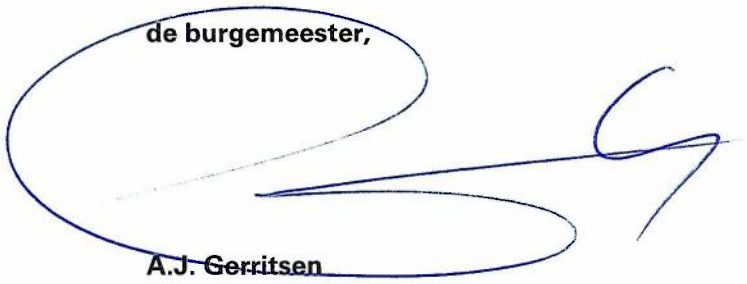
	2024	2025	2026	2027
Looncompensatie	4,7%	5,4%	4,5%	3,9%
Prijscompensatie	3,9%	1,6%	1,6%	1,6%
OZB, riool- en afvalstoffenheffing	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
(overige) belasting, heffingen en tarieven	4,4%	4,1%	3,5%	3,1%
Subsidies	4,4%	pm	pm	pm
Circulaire gemeentefonds	Meicirculaire 2023			
Opslagpercentage overhead	50 procent over directe salarislasten			

4. Het college opdracht te geven om een maatregelenpakket 12,5 miljoen euro voor te bereiden en daarbij uit te gaan van de volgende zoekrichtingen:
    - Sociaal domein (n.a.v. brede evaluatie sociaal domein)
    - Onderhoud en beheer openbare ruimte
    - Versoberen cultureel en recreatief aanbod, inclusief sport.
    - Versoberen (publieke) dienstverlening
    - Besparingen op het gebied van welzijn en preventie
    - Bijdrage van verbonden partijen
    - Onderwijshuisvesting
    - Inkomstenverhogende maatregelen

Gedaan in de openbare vergadering van 13 juli 2023,

de griffier, **de burgemeester,**

drs. J.W. Scherpenzeel **A.J. Gerritsen**

Naam: E. Leppink
Datum: 13 juli 2023
Team/teamonderdeel: CZ Control en Audit

Voorstel aan de raad

Onderwerp	**Perspectiefnota 2024-2027**
Portefeuillehouder	**A. Maathuis**

Samenvatting raadsvoorstel

De Perspectiefnota 2024-2027 bevat de inhoudelijke en financiële uitgangspunten voor de programmabegroting 2024. De nota geeft voor de programma's en leefbare wijken en dorpen inzicht in de strategische doelstellingen, de wijze waarop deze doelen worden bereikt en de manier waarop de resultaten meetbaar worden gemaakt. Het financieel meerjarenperspectief 2024-2027 is geactualiseerd. Daarbij is een strategie uitgewerkt waarlangs raad en college en in de komende jaren tot een sluitende begroting vanaf 2026 en verder komen.

Voorgesteld raadsbesluit

1. De strategische doelen en de monitoring & verantwoording, zoals opgenomen in de perspectiefnota 2024-2027, vast te stellen voor de programma's en leefbare wijken en dorpen.
2. Het geactualiseerde financieel meerjarenperspectief 2024-2027, zoals opgenomen in de perspectiefnota 2024-2027, te hanteren als startpunt voor de programmabegroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027.

Financieel Meerjarenperspectief (FMP)	2024	2025	2026	2027
Begrotingssaldo programmabegroting 2023	**-0,18 V**	**-1,44 V**	**17,62 N**	**17,62 N**
Septembercirculaire 2022	-0,13 V	0,00	-5,25 V	-0,33 V
Decembercirculaire 2022	-0,31 V	-0,13 V	0,00	0,00
Toevoegen jaarschijf 2027	0,00	0,00	0,00	0,98 N
Basisperspectief voor perspectiefnota	**-0,62 V**	**-1,57 V**	**12,37 N**	**18,27 N**
Ontwikkelingen	6,30 N	5,88 N	5,87 N	3,87 N
Dekkingsmaatregelen	-5,68 V	-5,03 V	-5,15 V	-9,69 V
Totaal mutaties perspectiefnota	**0,62 N**	**0,85 N**	**0,72 N**	**-5,82 V**
Geactualiseerd meerjarenperspectief	**0,00 V**	**-0,72 V**	**13,09 N**	**12,45 N**
Waarvan incidentele baten en lasten	0,71 N	0,30 N	0,30 N	0,00
Geactualiseerd structureel meerjarenperspectief	**-0,71 V**	**-1,02 V**	**12,79 N**	**12,45 N**

Bedragen x 1 miljoen euro

3. De uitgangspunten voor het opstellen van de programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027, zoals opgenomen in de perspectiefnota 2024-2027 vast te stellen.

	2024	2025	2026	2027
Looncompensatie	4,7%	5,4%	4,5%	3,9%
Prijscompensatie	3,9%	1,6%	1,6%	1,6%
OZB, riool- en afvalstoffenheffing	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
(overige) belasting, heffingen en tarieven	4,4%	4,1%	3,5%	3,1%
Subsidies	4,4%	pm	pm	pm
Circulaire gemeentefonds	Meicirculaire 2023			
Opslagpercentage overhead	50 procent over directe salarislasten			

4. Het college opdracht te geven om een maatregelenpakket 12,5 miljoen euro voor te bereiden en daarbij uit te gaan van de volgende zoekrichtingen:
    - Sociaal domein (n.a.v. brede evaluatie sociaal domein)
    - Onderhoud en beheer openbare ruimte
    - Versoberen cultureel en recreatief aanbod, inclusief sport.
    - Versoberen (publieke) dienstverlening
    - Besparingen op het gebied van welzijn en preventie
    - Bijdrage van verbonden partijen
    - Onderwijshuisvesting
    - Inkomstenverhogende maatregelen

Inleiding

Het college biedt de raad in beginsel jaarlijks een perspectiefnota aan. De perspectiefnota is een kaderstellend document en biedt gelegenheid inhoudelijk en financieel meerjarig vooruit te kijken. De perspectiefnota dient als basis voor de programmabegroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027.

Beoogd effect

Met het vaststellen van de perspectiefnota 2024-2027 stelt de gemeenteraad de kaders vast voor de beleidsmatige en financiële uitgangspunten die bij de programmabegroting 2024 en het financieel meerjarenperspectief 2025-2027 zullen worden gehanteerd.

Argumenten voor

1.1 De perspectiefnota 2024-2027 bevat de inhoudelijke en financiële uitgangspunten voor de begroting van 2024 en de meerjarenraming 2025-2027.
De perspectiefnota 2024-2027 geeft voor de programma's en leefbare wijken en dorpen inzicht in de strategische doelstellingen, de wijze waarop deze doelen worden bereikt en de manier waarop de resultaten meetbaar worden gemaakt. Het financieel meerjarenperspectief 2024-2027 is geactualiseerd. Daarbij is een strategie uitgewerkt waarlangs raad en college en in de komende jaren tot een sluitende begroting vanaf 2026 en verder komen.

1.2 De raad geeft hiermee invulling aan zijn kaderstellende rol.
Op grond van artikel 2 van de Financiële verordening Almelo 2021 biedt het college de raad in beginsel jaarlijks een perspectiefnota aan. Met het vaststellen van de perspectiefnota geeft de raad invulling aan zijn kaderstellende rol.

1.3 De strategische doelstellingen staan in beginsel voor meerdere jaren vast.
De strategische doelstellingen gaan over de doelen en resultaten die we in de komende jaren nastreven.

2.1 De perspectiefnota geeft een geactualiseerd beeld van het financieel meerjarenperspectief.
Het financieel meerjarenperspectief is ten opzichte van de begroting 2023 geactualiseerd. De jaarschijf 2027 is toegevoegd. Zoals gebruikelijk is het financiële perspectief in deze nota gebaseerd op de september- en decembercirculaire (2022) van het gemeentefonds. De financiële effecten van de meicirculaire 2023 zijn nog niet opgenomen. De verwerking hiervan vindt plaats bij de programmabegroting 2024. Het financieel meerjarenperspectief is vanaf 2026 niet structureel sluitend. In de perspectiefnota is een route opgenomen waarlangs college en raad in de komende jaren werken aan een sluitende begroting vanaf 2026.

3.1 De uitgangspunten zijn een belangrijke leidraad voor het opstellen van de programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2024-2027.
Bij de perspectiefnota of programmabegroting wordt jaarlijks bepaald met welke loon- en prijscompensatie de gemeentelijke budgetten worden aangepast. Ook wordt het percentage bepaald waarmee de gemeentelijke heffingen, belastingen en tarieven worden geïndexeerd. De toezichthouder heeft aangegeven dat de programmabegroting 2024 gebaseerd moet zijn op de meicirculaire 2023 van het gemeentefonds.

4.1 *Er wordt gekozen voor een behoedzame en flexibele strategie die een balans vindt tussen tijdig maatregelen kunnen nemen enerzijds, en monitoren en zo nodig bijsturen anderzijds.*
Vanuit de gedachte dat het reëel is te veronderstellen dat het Rijk de financiële problematiek van gemeenten vanaf 2026 niet volledig zal oplossen, is het van belang om tijdig maatregelen te nemen die de meerjarenbegroting ook op middellange termijn sluitend maken. Aan de andere kant moet vanzelfsprekend voorkomen worden dat er onomkeerbare besluiten worden genomen, die later niet nodig blijken te zijn geweest.

4.2 *Hiermee wordt geanticipeerd op een realistisch scenario*
Wij verwachten dat het Rijk zijn verantwoordelijkheid neemt en vanaf 2026 zal zorgen voor een toereikende financiering van gemeenten en de aan hen opgelegde taken. Tegelijkertijd zijn we realistisch: het valt niet uit te sluiten dat wij op enig moment maatregelen moeten nemen die ingrijpen op onze doelen, taken en ambities en de manier waarop wij deze willen bereiken. Het is daarom verstandig te anticiperen op een scenario waarin het Rijk ons financiële tekort vanaf 2026 niet volledig zal dichten.

4.3 *Het uitwerken van zoekrichtingen kost tijd*
Om tijdig maatregelen te kunnen nemen is het van belang dat nu reeds voorbereidingen worden getroffen. Het uitwerken van zoekrichtingen betekent niet dat besparingen ook daadwerkelijk ingeboekt worden. Uw raad neemt hierover op een later moment een besluit.

Kanttekeningen

2.1 *De onzekerheden in het financieel meerjarenperspectief zijn groot.*
De onzekerheden in het meerjarenperspectief zijn groot, gelet op de risico's in het sociaal domein, de mogelijke effecten van rente-, loon- en prijsontwikkelingen, de oorlog in Oekraïne en de aanhoudende onduidelijkheid over de financiering van gemeentelijke taken vanaf 2026. En ook de ontwikkelingen met betrekking tot de Hervormingsagenda Jeugd en de evaluatie van de in 2023 doorgevoerde herijking van het gemeentefonds (voorzien in 2025) kunnen grote impact hebben op het financieel meerjarenperspectief, zowel in positieve als in negatieve zin.

3.1 *Nog niet alle uitgangspunten voor het opstellen van de programmabegroting 2024 zijn bekend.*
De uitgangspunten voor het sociaal domein zijn nog niet bekend. Het gaat dan bijvoorbeeld om de tariefsaanpassingen van zorgaanbieders en de ontwikkeling van het aantal cliënten in de zorg en bijstand. Deze uitgangspunten zullen in de programmabegroting 2024 worden opgenomen en toegelicht.

Kosten, opbrengsten en dekking

Het financieel meerjarenperspectief is geactualiseerd en maakt deel uit van de perspectiefnota.

Financieel Meerjarenperspectief (FMP)	2024	2025	2026	2027
Begrotingssaldo programmabegroting 2023	**-0,18 V**	**-1,44 V**	**17,62 N**	**17,62 N**
Septembercirculaire 2022	-0,13 V	0,00	-5,25 V	-0,33 V
Decembercirculaire 2022	-0,31 V	-0,13 V	0,00	0,00
Toevoegen jaarschijf 2027	0,00	0,00	0,00	0,98 N
Basisperspectief voor perspectiefnota	**-0,62 V**	**-1,57 V**	**12,37 N**	**18,27 N**
Ontwikkelingen	6,30 N	5,88 N	5,87 N	3,87 N
Dekkingsmaatregelen	-5,68 V	-5,03 V	-5,15 V	-9,69 V
Totaal mutaties perspectiefnota	**0,62 N**	**0,85 N**	**0,72 N**	**-5,82 V**
Geactualiseerd meerjarenperspectief	**0,00 V**	**-0,72 V**	**13,09 N**	**12,45 N**
Waarvan incidentele baten en lasten	0,71 N	0,30 N	0,30 N	0,00
Geactualiseerd structureel meerjarenperspectief	**-0,71 V**	**-1,02 V**	**12,79 N**	**12,45 N**

Bedragen x 1 miljoen euro

Het financieel meerjarenperspectief is vanaf 2026 niet structureel sluitend. In de perspectiefnota is een route opgenomen waarlangs college en raad in de komende jaren werken aan een sluitende begroting vanaf 2026.

Vervolg

4 juli	Politiek Beraad Beeldvormend
4 juli	Politiek Beraad Oordeelsvormend
11 en 13 juli	Raadsbehandeling

Bijlagen

- Perspectiefnota 2024-2027 (kenmerk Intern – 87074)

Burgemeester en Wethouders van Almelo, _____

de secretaris,
F.W. van Ardenne

de burgemeester,
A.J. Gerritsen
